

SEPTYNI SENOVĖS PASAULIO STEBUKLAI

Kaip šaunu būtų turėti laiko mašiną ir nukeliauti į praeitį, į III amžių prieš Kristų, kai dar buvo įmanoma iš arti pamatyti Septynis senovės pasaulio stebuklus... Tada išvystume, kaip virš **DIDŽIŲJŲ GIZOS PIRAMIDŲ** pateka saulė. Piramidės yra vienintelis iki šių dienų išlikęs Septynių pasaulio stebuklų paminklas. Be to, nuvykę į praeitį galėtume **OLIMPIJOJE** užsiropšti ant **DZEUSO STATULOS**, padarytos iš aukso ir dramblio kaulo... ar apiplaukti Rodo salą, kur **KOLOSAS**, milžiniška bronzinė dievo statula, sveikindavo į uostą įplaukiančius jūrininkus. Pastovėtume tyloje Efeso **ARTEMIDĖS ŠVENTYKLOJE** ar priešais didingą **HALIKARNASO MAUZOLIEJŲ**, o gal atsipūstume legendinių **KABANČIŲJŲ BABILONO SODŲ** pavėsyje. Paskui sugrįžtume į Egiptą ir pasigrožtume naktyje šviečiančiu neįtikėtinu **ALEKSANDRIJOS ŠVYTURIU**.

Laimė, XXI amžiuje taip pat turime daugybę pastatų, statulų ir paminklų, kurie pasirenge papasakoti mums savo istorijas juos pastačiusių, saugojusių laikui bėgant ar juose gyvenusių žmonių lūpomis.

**KO GI LAUKIAME?
KARTU LEISKIMĖS Į NUOSTABIĄ KELIONĘ!**



DIDŽIOJI GIZOS PIRAMIDĖ

Tai didžiausia iš trijų piramidžių, stūkšančių Gizos nekropolijoje Egipte. Joje buvo daugybė lobų, priklausiusių faraonams, tarp jų ir Cheopsui, kurio kapas buvo piramidės viduje.

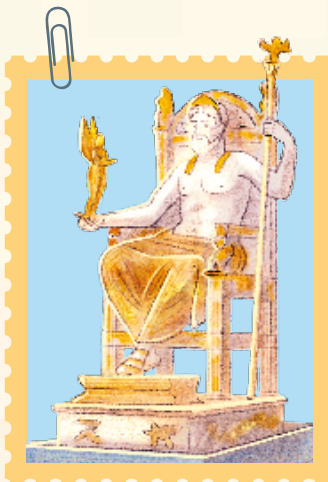


ALEKSANDRIJOS ŠVYTURYS

Jis stovėjo ALEKSANDRIJOS uoste, viename iš svarbiausių senovės prekybos miestų. Švyturys rodė kelią pirkliais, kurie VIDURŽEMIO JŪRA keliaudavo iš vienos vietos į kitą.

OLIMPIJOS DZEUSO STATULA

Sukurta graikų skulptoriaus FIDIJAUS ir stovėjusi Olimpjos, olimpių žaidynių gimtojo miesto, šventykloje, galingojo dievų valdovo Dzeuso statula buvo padaryta iš aukso bei dramblio kaulo ir siekė 12 m aukštį.



ARTEMIDĖS ŠVENTYKLA

Medžioklės deivei skirta šventykla stovėjo EFESO mieste (dabartinėje Turkijoje). Tai buvo viena didžiausių ir prabangiausiai išpuoštų šventovių istorijoje: sakoma, kad jos stogą laikė per 120 marmuro kolonų.



RODO KOLOSAS

Milžiniška bronzinė saulės dievo Helijo statula siekė 32 m aukštį ir stovėjo prie Rodo uosto Graikijoje prieigos. Statula įamžino Rodo miesto pergalę prieš MAKEDONIEČIUS.



KABANTIEJI BABILONO SODAI

Vykdamt NABUCHODONOSARŲ II norą, nuostabūs sodai, pilni augalų iš viso pasaulio, buvo įveisti terasose ir laistomi vandeniu iš EUFRATO upės.

HALIKARNASO MAUZOLIEJUS

Tai buvo didingas valdovo MAUZOLO antkapinis paminklas. Mauzoliejų sugriovė žemės drebėjimas, bet kai kurie jo likučiai yra saugomi BRITŲ MUZIEJUJE Londone.



Atraskime GIZOS PIRAMIDES

su rašytoja Agata Kristi

Kas galėjo pamanyti, kad vieną dieną grįšiu į Egiptą prie CHEOPSO, CHEFRENO ir MIKERINO piramidžių?

Buvau septyniolikos, kai išvydau jas pirmą kartą. Tada raita iškeliavau iš Egipto sostinės Kairo ir atjojau į nekropolį. Pamenu, kaip, risnojant per laukus dykumos pakraštyje, mane sukrėtė šie tiesiai į dangų nukreipti milžiniški statiniai, tartum besimeldžiantys seniesiems Egipto dievams. Man buvo paaiškinta, kad piramidžių kraštai orientuoti pagal keturias pasaulio puses ir kad piramidės yra ne kas kita, kaip **MILŽINIŠKI ANTKAPIAI**, patys įspūdingiausi, kokius gali įsivaizduoti.

Paskui prisiminiau savo tėvą, kuris dingo be žinios prieš keletą metų ir paliko šeimą grumtis su tokiais finansiniais sunkumais,



TAPATYBĖS KORTELĖ

VIETA: Gizos plynaukštė, Egiptas
PASTATYMO METAI: apie 2550 pr. Kr.
 (Didžioji Gizos piramidė)
AUKŠTIS: 146,6 m (pirminis aukštis)
ARCHITEKTAS: karališkasis žynys Hemiunu
UŽSAKOVAS: faraonas Cheopsas
TIPAS: antkapiniai statiniai

kad net negalėjau būti pristatyta **LONDONO AUKŠTUOMENEI**.

Giliai širdyje vis dar pykau ant tėvo, nes jo mirtis privertė mudvi su motina kurį laiką praleisti Egipte. Gyventi čia buvo pigiau nei Anglijoje, o išsilavinusios merginos iš padorių, bet neturtinųjų šeimų, tokios kaip aš, Egipte galėjo susipažinti su naujais žmonėmis ir galbūt tarp britų kariuomenės karininkų susirasti gerą **SUTUOKTINĮ**.

Prisimenant keliones į Gizos plynaukštę, mane suima juokas. Nors piramidės man pasirodė labai įdomios, o milžiniškas pusiau žmogus, pusiau liūtas Sfinksas sužadino skaitytojos ir būsimos rašytojos vaizduotę, mano dėmesį labiau traukė žavūs jaunuoliai, kurie kartais lydėdavo mane per tas nuostabias keliones. Nuo tada praėjo daug metų. Dabar grįžau į Egiptą, bet šįsyk patogiai keliauju NILO upe.

Plaukiu prašmatniu laivu ir pro didelį savo prabangios kajutės langą vėl matau jaunystės vietas.

Nepasikeitusi, nepaisant augančio turistų skaičiaus, ir amžina Gizos plynaukštė vis dar supama šventos ir paslaptingos atmosferos. Tačiau aš iš esmės pasikeičiau. Dabar esu sėkmės sulaukusi rašytoja.

Išleidau kelis detektyvinius romanus ir tapau garsi bei turtinga, todėl galiu keliauti. Aš lydžiu savo antrą sutuoktinį, garsų archeologą, į kasinėjimų keliones, o kol kas semiuosi įkvėpimo iš šios vietos, kurioje vyks kitos mano knygos veiksmas.

Mokslininkai teigia, kad trijų faraonų, Cheopso, Chefreno ir Mikerino, antkapinių paminklų padėtis gali būti susieta su kai kuriais žvaigždynais. Todėl manau, kad pagrindine mano naujojo romano veikėja galėtų tapti paslaptinga moteris, tiesiog apsėsta **ASTROLOGIJOS**, o žmogžudystės priežastimi – nepaprastai vertingas radinys, galbūt kartušas ant aukso plokštelės su įrašytu magišku užkeikimu, sukurtas apie 2500 m. pr. Kr., tais laikais, kai buvo pastatytos piramidės.



STEBUKLŲ STEBUKLAS

Faraono Tutanchamono kapas buvo surastas KARALIŲ SLĖNYJE, kur senovėje plytėjo Tėbų miestas. Pribloškiamai gražią TUTANCHAMONO LAIDOTUVIŲ KAUKĘ į dienos šviesą 1925 m. iškėlė britų archeologas HOVARDAS KARTERIS. Kaukė yra tarsi koks veidą dengiantis šalmas, padarytas iš gryno aukso, lazurito ir stiklo masės, atkartojantis jaunojo faraono veido bruožus. Grifas ir gyvatė kyšo iš kaukės kaktos, jie atitinkamai simbolizuoja dvi deives globėjas – Nechet ir Uto.

Astrologė galėtų jį rasti didžiausioje iš trijų piramidžių, priklausančioje Cheopsui, karaliaus, ne, geriau KARALIENĖS, kambaryje. Tai būtų geras siužeto posūkis, nes visi faraonų lobiai buvo išgrobstyti prieš daugelį šimtmečių. Tačiau bent vieną savo veikėją paslaptinai pradanginsiu kuriame nors iš daugelio slaptų kambarių, esančių piramidės viduje.

Chefreno piramidės viršus būtų tobula vieta, kur mano astrologė, žvelgdama į žvaigždėtą dangų, galėtų garsiai perskaityti kartušę įrašytą užkeikimą. Chefreno piramidė yra vienintelė, kurios smailė vis dar padengta plokštėmis, be to, ji stačiausia iš trijų. Man ši piramidė atrodo tobula vieta, o naktinės scenos visada puikiai tinka detektyviniuose romanuose. Moteris taptų pirma auka. Taigi, bet kas būtų jos žudikas?



ĮDOMYBĖ

Ne visi kapai KARALIŲ SLĖNYJE priklauso faraonams ar jų sutuoktinėms. Ten palaidoti ir pareigūnai bei tarnai, tačiau jų kapai nėra taip prabangiai išpuošti kaip didikų.

O MIKERINO piramidė?

Na, faraonas Mikerinas buvo Chefreno sūnus ir Cheopso vaikaitis, ir jo piramidė yra mažiausia.

Žinau! Ją gali mėgti kitas veikėjas: jaunas vyras, kuris leidosi į pramoginę kelionę po EGIPTĄ su savo turtingu seneliu ir kuris yra finansiškai priklausomas nuo to baisiai šykštaus senio.

O jei galiausiai paaiškės, kad jaunuolis yra žudikas? Jis nužudo, kad pasisavinęs auksinį kartušą taptų turtingas ir išsivadotų iš senelio valdžios.

– Mieloji, gal eikime?

Mano vyras ragina mane tęsti kelionę, ir aš sugrįžtu į tikrovę.

Prisidėjusi prie jo, pažvelgiu į kitus turistus grupėje. Kai kurie atrodo ĮTARTINAI, kad ir ta moteris sutrikusiu žvilgsniu ir ją už parankės laikantis vaikinai keista veido išraiška, nė truputį nekeliančia pasitikėjimo.

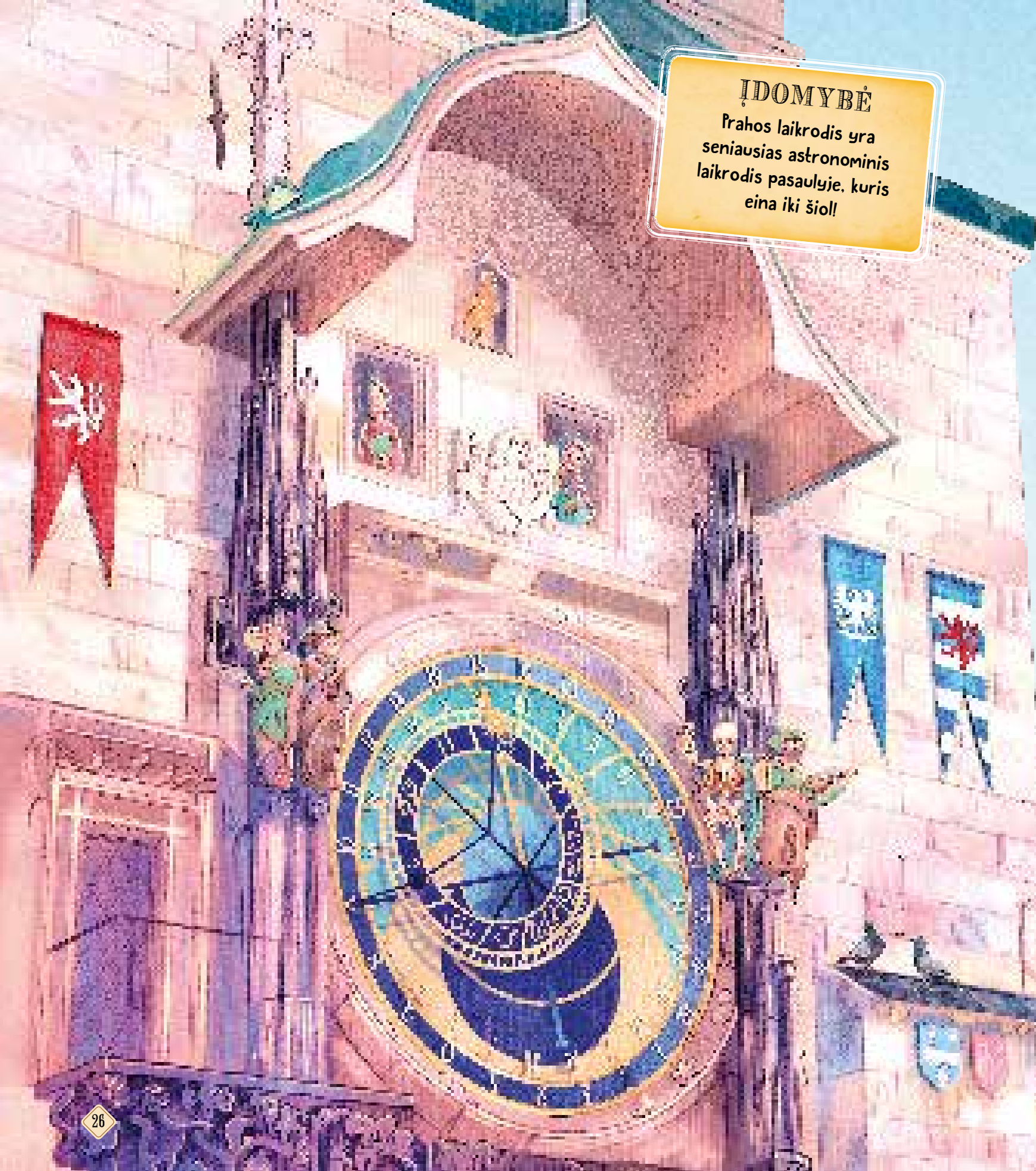
Gal verčiau nenuleisiu nuo jų akių...

JEI Į PIRAMIDĘ
IR PASIEK
FARAONO
SARKOFAGĄ!

DIDŽIOJI PIRAMIDĖ 10 SU PLUSU IŠ MATEMATIKOS!

Cheopso piramidė yra tikra matematinio tobulumo mįslė. Piramidės pagrindas – kvadratas su beveik 230,4 m ilgio kraštinėmis. Statinio tikslumas toks, kad keturi pagrindiniai šonai turi 1,52 cm ilgio paklaidą, lyginant su tobulu kvadratu. Piramidės kvadrato šonai yra beveik idealiai orientuoti pagal pagrindines kryptis: šiaurė–pietūs ir rytai–vakarai. Cheopso piramidė buvo pastatyta iš 2,3 mln. kalkakmenio ir granito blokų, kurių kiekvienas sveria 70 t, o bendras blokų svoris yra 5,7 MILIJONO TONU!





ĮDOMYBĖ

Praha laikrodis yra seniausias astronominis laikrodis pasaulyje, kuris eina iki šiol!

TAPATYBĖS KORTELĖ

VIETA: Praha, Čekijos Respublika

PASTATYMO METAI: 1410 m.

KŪRĖJAI: laikrodininkas Mikulas iš Kadano ir matematikas Janas Šindelis

TIPAS: varpinė

Din din din... Didelis astronominis laikrodis SE-NAMIESČIO aikštėje muša 11 valandų. Smalsių turistų minia priešais rotušės bokštą laukia, kada galės pamatyti kas valandą vykstantį šventųjų ir alegorinių figūrų pasirodymą.

Orloj, kaip šį laikrodį vadina Prahos gyventojai, yra viduramžių inžinerijos šedevras. Jame yra senoji ASTROLIABIJA žvaigždžių padėčiai nustatyti ir ratas su Zodiako žvaigždynais. Du ciferblatai rodo valandas pagal šiuolaikinį skaičiavimą ir tą, kuris buvo naudojamas prieš šimtmečius – nuo aušros iki sutemų. Tačiau triukšmingiems turistams, stoviniuojantiems su gėrimais ir skrudintomis bulvytėmis rankose, rūpi tik šventųjų ir laikrodžio šonuose stovinčių alegorinių skulptūrų, kurios slapčia kalbasi tarpusavyje, pasirodymas.

Mirtį simbolizuojantis skeletas skambina varpeliu ir apverčia smėlio laikrodį.

– Galiausiai jis paskambins kiekvienam. Kas iš jūsų trijulės nori atgailauti už savo elgesį? Gal tu, Gašlūne. Tu galvoji vien apie malonumus, kaip ir tie édrūs besočiai apačioje, – klausia skeletas, rodydamas į nieko nenukuokiančius turistus.

Gašlūnas palinguoja galvą, o Mirtis tęsia:

– O tu, Tuščiagarbi? Nuolat spoksai į savo atvaizdą veidrodyje, kaip ir tie asmenukes darantys kvailiai! Šykštuoli, gal tu? Matau daugybę panašių į tave, jie turi krūvas pinigų, bet nekreipia dėmesio į elgetas gatvėje.

Abiem figūroms atsisakius, skeletas niurna:

– Ak, jūsų prakeiktos ydos žlugdo žmoniją!



Atraskime PRAHOS LAIKRODĮ su jo alegorinėmis figūromis

Paskui, apaštalamis einant pro du aukštai esančius langelius, trys personažai ima skūstis skeletu:

– Jei laikrodininkas nebūtų jo sugadinęs, o paskui pataisęs, galėtume džiaugtis turistų susižavėjimu, o ne klausytis, kaip šita kaulų krūva mus kas valandą bara, – sako Tuščiagarbis.

– Taip, jei prahiečiai nebūtų apakinę meistro, kas žino, kiek pinigų jis būtų uždirbęs, gamindamas kitus laikrodžius! – tarsteli Šykštuolis.

– Ir kokį malonumų kupiną gyvenimą jis būtų gyvenęs. Vargšelis! – atsidūsta Gašlūnas.

Galiausiai auksinis gaidelis laikrodžio viršuje užgieda ir praneša apie pasirodymo pabaigą.

Personažai sustingsta ir nutyla, o minia paploja ir išsiskirsto.

TARP MOKSLO IR LEGENDOS

Praha laikrodis yra LAIKRODININKO ir MATEMATIKOS profesoriaus darbo bei apskaičiavimų vaisius. Tai proto ir progreso simbolis, visgi ir PRIETARŲ: Prahos gyventojai tiki, kad jei laikrodis tinkamai neis ar iš viso sustos, jų miestą užgrius nelaimės ir nesėkmės.

